

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 195/04-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. novembra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. Júliusa Benického, REAG, R., zastúpeného JUDr. V. B., Advokátska kancelária, R., ktorou namietal porušenie základných práv vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a z čl. 36 Listiny základných práv a slobôd v konaní vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 4 Obdo 5/03, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. Júliusa Benického, REAG o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e

I.

Podaním z 15. októbra 2004 doručeným Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 21. októbra 2004, označeným ako „*Sťažnosť vo veci porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 Listiny základných práv a slobôd na základe § 49 a nasl. zák. č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v platnom znení*“ Ing. Július Benický, REAG, R. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpený

JUDr. V. B., Advokátska kancelária, R., namieta porušenie základných práv vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a z čl. 36 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) v konaní vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) pod sp. zn. 4 Obdo 5/03.

Sťažovateľ požaduje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie jeho práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 listiny v konaní vedenom na najvyššom súde pod sp. zn. 4 Obdo 5/03. Ďalej žiada, aby ústavný súd zrušil uznesenie najvyššieho súdu č. k. 4 Obdo 5/03-340 z 21. júna 2004 a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie s tým, aby ústavný súd zároveň zakázal najvyššiemu súdu pokračovať v porušovaní základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu.

Zo sťažnosti vyplýva, že v konaní vedenom na Okresnom súde Rožňava (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. Cb 259/95 došlo troma rozsudkami okresného súdu k zamietnutiu žaloby sťažovateľa o zaplatenie jeho peňažného nároku z titulu zmluvy o dielo. Kým prvé dva rozsudky okresného súdu Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) zrušil a vrátil okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie, zatiaľ posledný zamietajúci rozsudok okresného súdu č. k. Cb 259/95-264 z 8. marca 2002 svojím rozsudkom č. k. 2 Cob 45/02-304 zo 16. októbra 2002 zmenil tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi štyrikrát po 5 958,40 Sk s úrokom z omeškania vo výške 19,5 % ročne počítaným od rôznych časových momentov u tej ktorej čiastky a v prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietol. Sťažovateľ podal proti zamietajúcej časti rozsudku krajského súdu dovolanie, ktoré bolo uznesením najvyššieho súdu č. k. 4 Obdo 5/03-340 z 21. júna 2004 odmietnuté. Podľa názoru najvyššieho súdu dovolanie nebolo prípustné, lebo smerovalo voči potvrdzujúcej časti rozsudku krajského súdu, aj keď bol rozsudok krajského súdu v tomto smere inak formulovaný.

Podľa názoru sťažovateľa najvyšší súd rozhodol nesprávne, keď dovolanie považoval za neprípustné a z tohto dôvodu ho odmietol. Dovolanie bolo v skutočnosti v zmysle § 238 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) prípustné, lebo smerovalo proti zmeňujúcemu výroku rozsudku krajského súdu. Táto skutočnosť nevyplýva iba z výrokovovej

časti rozsudku krajského súdu, ale aj z celého jeho odôvodnenia, najmä v porovnaní s odôvodnením rozsudku okresného súdu. Sťažovateľ má predovšetkým na mysli konštatovanie krajského súdu, podľa ktorého okresný súd, hoci správne zistil skutkový stav veci, rozhodol nesprávne. Postupom najvyššieho súdu došlo k porušeniu práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 listiny.

Z rozsudku okresného súdu č. k. 2 Cb 259/95-264 z 8. marca 2002 vyplýva, že žaloba sťažovateľa o zaplatenie 544 466 Sk s prísl. bola zamietnutá v celom rozsahu.

Z rozsudku krajského súdu č. k. 2 Cob 45/02- 304 zo 16. októbra 2002 vyplýva, že krajský súd zmenil rozsudok okresného súdu č. k. 2 Cb 259/95-264 z 8. marca 2002 tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť sťažovateľovi štyrikrát po 5 958,40 Sk s úrokom z omeškania 19,5 % ročne počítaným od rôznych časových momentov u tej ktorej sumy, pričom v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Z uznesenia najvyššieho súdu č. k. 4 Obdo 5/03-340 z 21. júna 2004 vyplýva, že najvyšší súd dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu č. k. 2 Cob 45/02-304 zo 16. októbra 2002 odmietol. Podľa názoru najvyššieho súdu dovolanie sťažovateľa smeruje síce proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok okresného súdu vo veci samej, ale bez ohľadu na formuláciu jeho výroku v časti o zaplatenie 520 632,40 Sk (t. j. 544 466 Sk – 4x 5 958,40 Sk) krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu, ktorý v tejto časti žalobu zamietol. Naproti tomu v časti o zaplatenie 4x 5 958,40 Sk, teda spolu 23 833,60 Sk s úrokom z omeškania krajský súd rozsudok okresného súdu zmenil, keďže v tejto časti žalobe vyhovel, čím však rozhodol v prospech sťažovateľa. Proti potvrdzujúcej časti rozsudku dovolanie nie je prípustné, keďže odvolací súd (krajský súd) jeho prípustnosť nevyslovil, pričom nejde ani o potvrdenie rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté inak, než v prvšom rozsudku. Na podanie dovolania proti zmeňujúcej časti rozsudku krajského súdu by bol oprávnený iba ten účastník konania, ktorý týmto rozhodnutím utrpel ujmu na svojom právnom postavení, čo v tomto prípade nie je sťažovateľ, ale žalovaný. Vzhľadom na tieto skutočnosti by prípustnosť dovolania prichádzala do úvahy iba podľa § 237 OSP. Sťažovateľ však takýto dovolací dôvod neuviedol a ani najvyšší súd nezistil žiadnu

skutočnosť, ktorá by opodstatňovala prípustnosť dovolania z dôvodu vád konania taxatívne vymedzených v ustanovení § 237 OSP.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv lebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy „Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky“.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04).

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a že jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04).

V danom prípade je relevantnou aj judikatúra ústavného súdu, v zmysle ktorej je na skúmanie prípustnosti návrhu na začatie súdneho konania, jeho opodstatnenosti, dodržania zákonných lehôt, oprávnenosti navrhovateľa takýto návrh podať, právomoci o ňom konať a rozhodnúť, či sú splnené iné zákonom ustanovené náležitosti, zásadne príslušný orgán, ktorý rozhoduje o merite návrhu – inými slovami, právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc skúmať to, či návrh zodpovedá tým podmienkam, ktoré pre konanie o ňom ustanovuje príslušný procesný kódex. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (I. ÚS 74/02, I. ÚS 1/03, I. ÚS 115/02, I. ÚS 46/03, I. ÚS 27/04).

Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť je zjavne neopodstatnená.

Podstatou sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, podľa ktorého dovolanie proti rozsudku bolo prípustné, a preto pokiaľ ho najvyšší súd ako neprípustné odmietol, porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu.

Podľa názoru ústavného súdu právny názor najvyššieho súdu vyslovený v jeho uznesení je v plnom súlade s ustanovením § 238 OSP upravujúcim prípustnosť dovolania. Argumentácia najvyššieho súdu je vyčerpávajúca a logická. Preto ústavný súd nevidí dôvod do nej zasahovať.

Pokiaľ sťažovateľ uvádza, že krajský súd nesúhlasil s právnym názorom okresného súdu, a preto jeho rozsudok zmenil, treba uviesť, že argumentácia krajského súdu sa vzťahuje na tú časť rozsudku okresného súdu, v ktorej tento žalobu zamietol, hoci podľa názoru krajského súdu jej bolo treba vyhovieť (4 x 5 958,40 Sk). Pokiaľ ide o tú časť výroku rozsudku krajského súdu, ktorou v prevyšujúcej časti žalobu sťažovateľa zamietol, nie je tento výrok presný, lebo správne mal znieť tak, že v prevyšujúcej časti sa potvrdzuje rozsudok okresného súdu. Táto formulačná nedôslednosť však nemá nijaký vplyv na to, že vecne (obsahovo) rozhodnutie okresného súdu bolo v prevyšujúcej časti aj z pohľadu krajského súdu správne, keďže i on dospel k záveru o potrebe v prevyšujúcej časti žalobu zamietnuť.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. novembra 2004